

Oplegger bij Beweeg- en sportvisie

Inleiding

In deze oplegger beschrijft het college hoe zij invulling wil geven aan de kaders die zijn neergelegd in de Beweeg- en sportvisie. Met deze oplegger beoogt het college de 'stip aan de horizon' uit de visie te concretiseren en gevolg te geven aan de motie die de raad met dit doel heeft aangenomen op woensdag 20 september 2017. Per kernpunt uit de motie wordt aangegeven hoe en vanuit welke rol de raad betrokken wordt in de implementatiefase.

1 Algemeen

Doelstellingen uit de visie:

A) Beweeg- en sportstimuleringsbeleid:

- We brengen focus aan op specifieke (doel)groepen die we actief gaan stimuleren en ondersteunen om (meer) te gaan bewegen en/of sporten;

B) Sportinfrastructuur:

- We hanteren een kwaliteitsniveau ten aanzien van de sportaccommodaties aansluitend op de norm voor sportbeoefening op lokaal/ regionaal niveau, conform de richtlijnen van nationale sportbonden aangesloten bij NOC*NSF.
- Bij een verzoek voor een hoger kwaliteitsniveau dient de vereniging de kosten van de hogere investering zelf te dragen;
- Wij hanteren de richtlijnen van nationale sportbonden aangesloten bij NOC*NSF ten aanzien van capaciteitsbepaling van (gemeentelijke) sportaccommodaties
- Wij passen het Sportbesluit toe op gemeentelijke sportaccommodaties;
- Wij hanteren een transparant en eenduidig tarievenbeleid voor sportaccommodaties gebaseerd op een kostprijs gerelateerd tarief;

C) Toppers en evenementen:

- We ondersteunen alleen kleinschalige sportevenementen en zetten niet in op het binnenhalen van grote topsportevenementen.

Dit is een greep uit het totaalpakket aan ambities en doelstellingen die in deze visie staan geformuleerd.

Toelichting per punt:

2.1 De inzet van de buurtsportcoaches

We wensen de buurtsportcoaches in te zetten ten behoeve van de doelstellingen opgenomen in paragraaf 4.1 ten aanzien van beweeg- en sportstimulering. De buurtsportcoaches zijn het middel om:

- kwetsbare groepen te stimuleren (meer) te gaan bewegen/sporten;
- sportverenigingen te ondersteunen meer activiteiten in hun aanbod op te nemen voor kwetsbare groepen;
- verenigingen te ondersteunen bij de ontwikkeling richting toekomstbestendige sportverenigingen;
- bijeenkomsten te organiseren ten behoeve van kennisdeling, kennisoverdracht en netwerken tussen verenigingen en aanverwante sectoren.

Wat is het verschil tussen een opbouwwerker van Versa en een buurtsportcoach?

Bij de inzet van medewerkers van Versa ligt de focus op inclusie (meedoen) van kwetsbare groepen en signalering/beheersing van problematieken. Het gaat bijvoorbeeld om mensen die keukentafelgesprekken voeren in de wijkteams of ambulante jongerenwerkers die jongeren opzoeken in de wijk en straatproblematieken aankaarten. Het niveau waarop deze medewerkers acteren is HBO geschoold. Men is in staat zelfstandig uitvoering te geven aan adviesgesprekken en activiteiten gericht op problematieken.

De buurtsportcoach is veelal MBO opgeleid en heeft als focus het organiseren en uitvoeren van beweeg en sportactiviteiten. Hoewel een buurtsportcoach, net als iedereen tijdens het werk problematiek kan signaleren is hij niet opgeleid om zorggesprekken te voeren en professioneel door te verwijzen. Het normbedrag (1 fte = € 50.000,-) dat beschikbaar is voor het inzetten van buurtsportcoaches is (aanzienlijk) lager dan de huidige werknemers bij Versa.

De buurtsportcoach is bedoeld ter stimulering van alle leeftijden en het verbinden van de sportsector aan andere sectoren (zie definitie). Zij kunnen dus ingezet worden ter stimulering van (jonge) jeugd op BSO's en binnen het onderwijs, maar daarbij geldt wel de voorwaarde dat zij de sportbranche verbinden aan het onderwijs. Om overlap tussen inzet van diverse uitvoeringsorganisaties te voorkomen zorgen de betrokken ambtenaren intern voor een goede afstemming en extern voor duidelijke prestatie afspraken opgenomen in de subsidiebeschikking. Ten aanzien van de opbouw van het aantal fte buurtsportcoaches is de nadrukkelijke opdracht meegegeven aan Sportfondsen om eerst te focussen op kwartiermaken. Hier wordt mee bedoeld dat zij met andere organisaties in overleg treden over bestaande activiteiten, behoeftes peilen bij sportverenigingen en organisaties uit andere sectoren en naar goede verbindingen en kansen zoeken.

In Muiden is voorheen gekozen voor een combinatie van opbouwwerk en buurtsportcoachwerk in één functie. Dit kan niet structureel worden voortgezet omdat de medewerker betaald moet worden als opbouwwerker en de financiering voor het buurtsportcoachwerk lager is. Daarom wordt de functie nu gesplitst.

Wat is het verschil tussen de buurtsportcoach en de vakdocent bewegingsonderwijs?

De primaire taak voor het aanbieden van vakonderwijs lichamelijke opvoeding ligt bij de scholen zelf. Zij ontvangen hiervoor vanuit het rijk een lumpsum bijdrage. De buurtsportcoach inzetten als vaste vakdocent lichamelijke opvoeding binnen het onderwijs voldoet niet aan de eis van het verbinden van de sportsector aan een andere sector, in dit geval het onderwijs. Dit betekent dat cofinanciering vanuit de rijksregeling voor de buurtsportcoaches niet mogelijk is.

In Naarden is voorheen wel gekozen voor gemeentelijke financiering van vakdocenten bewegingsonderwijs vanuit de buurtsportcoachesregeling. Dit kan niet worden voortgezet omdat de rijksregeling inmiddels strikter wordt toegepast dan in de opbouwfase. Ook zou de ondersteuning verdeeld moeten worden over alle scholen in Gooise Meren in het kader van de materiële gelijkstelling onderwijs.

Een voorbeeld van inzet van buurtsportcoaches in het onderwijs:

De buurtsportcoach biedt dan vanuit de sportvereniging kennismakingslessen aan op de sportdag van de school. De kinderen die tijdens de kennismakingsles enthousiast blijken kunnen worden begeleid richting de sportvereniging. Hierdoor creëren we een laagdrempelige instroom bij de sportvereniging. Het ontbreekt de sportvereniging vaak aan vrijwilligers die dit overdag kunnen doen.

Wat is de rol van een sport-BSO ten opzichte van de buurtsportcoaches?

Een BSO is buitenschoolse opvang. Dit is een commerciële activiteit die valt onder de Wet kinderopvang. Kosten voor de voorziening worden gedragen door de ouders die hiervoor een belastingteruggave kunnen krijgen. De gemeente handhaaft de kwaliteit van de kinderdagopvang maar heeft inhoudelijk geen bemoeienis met de kinderopvang. Een sport-BSO biedt de kinderen die ze opvangen met name sportactiviteiten aan. Ze zijn dan ook vaak gevestigd op of nabij sportaccommodaties. In Gooise Meren zijn enkele sport-BSO's gevestigd in de kantines van sportverenigingen. Deze kantines zijn eigendom van de verenigingen die hiervoor huur ontvangen van de kinderopvang instelling. De activiteiten zijn alleen gericht op de kinderen die gebruik maken van de BSO, dus niet algemeen toegankelijk. Een buurtsportcoach kan dus niet in dienst zijn bij een BSO-organisatie. De buurtsportcoaches bieden activiteiten aan die meer algemeen toegankelijk zijn voor de doelgroep. Daarbij kan samengewerkt worden met sportverenigingen.

Hoe wordt de raad betrokken?

Om de raad verder te informeren over de invulling van de regeling buurtsportcoaches wordt een werkbezoek voorbereid. Na de fase van kwartiermaken zal de raad worden geïnformeerd over de (gefaseerde) invulling van

de fte. Jaarlijks zal de raad in Q3 geïnformeerd worden over de voortgang en evaluatie van de inzet van buurtsportcoaches.

In het kader van de materiele en financiële gelijkstelling van het zwem- en beweeg onderwijs wordt binnenkort een voorstel aan de raad voorgelegd.

In de perspectiefnota 2018 is de raad akkoord gegaan met de ophoging van het budget voor de inzet van circa 12 fte buurtsportcoaches.

2.2 Onderzoek naar de exploitatie- en beheervorm voor de sportaccommodaties

In de planning van de uitvoeringsnota is een onderzoek naar de exploitatie/beheervorm van de sportaccommodaties opgenomen in 2018. De mogelijke varianten zijn in de Beweeg- en sportvisie benoemd en de keuze voor de toepassing van het Sportbesluit is toegelicht. Het Sportbesluit geeft het kader voor het “geven van gelegenheid tot sportbeoefening”.

In dit onderzoek wordt gekeken naar de consequenties van het toepassen van het Sportbesluit, waarbij sportverenigingen in categorieën zullen worden opgedeeld ten aanzien van de bestaande/oude beheervorm. Anderzijds zal worden gekeken naar de beheerorganisatie en welke voor- en nadelen horen bij de diverse beheerorganisaties.

Hoe wordt de raad betrokken?

De uitkomsten van het onderzoek worden naar verwachting in Q3 2018 aan de raad voorgelegd. Wanneer uit het onderzoek een scenario wordt voorgesteld welke afwijkt van de huidige situatie zal dit scenario, inclusief (financiële) consequenties, ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad.

2.3 Uitwerking tarievenbeleid sportaccommodaties

Een tweede onderzoek dat voor 2018 gepland staat is het Tarievenbeleid sportaccommodaties. In de Beweeg- en sportvisie zijn de vier mogelijke varianten benoemd (marktconform tarief, historisch tarief, kostprijs dekkend tarief en kostprijs gerelateerd tarief). In de visie is de keuze voor kostprijs gerelateerd tarieven gemaakt. Dit omdat de gemeente eenduidig en transparant beleid wil hanteren waarbij aan gebruikers en burgers goed kan worden uitgelegd wat de richtlijnen zijn en hoe de berekening tot stand is gekomen. Ook dwingen regels vanuit de EU en landelijke overheid gemeenten om steeds meer inzichtelijk te maken wat gemeentelijke accommodaties kosten en wat de gebruiker hier dan aan mee betaalt. In het kader van de Wet Markt en Overheid staat de druk ook op het inzichtelijk maken van de kosten voor sportaccommodaties. Kostprijs gerelateerde tarifiering is het kader waarbinnen dit onderzoek wordt verricht.

In dit onderzoek worden de volgende processtappen doorlopen:

- Kostprijs berekenen per sportaccommodatie (kapitaallasten, exploitatiekosten, materiaalkosten, personeelskosten, etc.).
- Berekenen welk percentage nu door de gebruiker wordt betaald bijvoorbeeld d.m.v. huur. Na het berekenen van de kostprijzen van alle sportaccommodaties zal inzichtelijk worden dat de ene vereniging procentueel meer bijdraagt aan zijn accommodatie dan de andere vereniging.
- Controle en afstemming van de cijfers door en met de betrokken sportverenigingen.
- Berekenen van enkele scenario's ten aanzien van het percentage dat de gemeente wenst te gaan invoeren. Er is dus niet een landelijk vaststaand percentage, de gemeente kan hier zelf een scenario in kiezen.
- Opstellen Tarievenbeleid sportaccommodaties.

Hoe wordt de raad betrokken?

In de Uitvoeringsnota is dit als 1 van de eerste actiepunten opgenomen. Het streven is om uiterlijk in Q2 2018 de resultaten van het onderzoek op te leveren. Het nieuwe Tarievenbeleid sportaccommodaties inclusief de scenario's ten aanzien van het percentage dat de sportverenigingen dienen bij te dragen zal ter vaststelling voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

2.4 De voortgang van de gesprekken met de hockeyvereniging Muiderberg en de voetbal Muiden / Muiderberg (stand van zaken dd. 5-10-17)

Samenhang projecten en sport- en beweegvisie

De invulling van de sportaccommodaties in Muiden en Muiderberg zijn op zich niet vanuit de Sport- en Beweegvisie geagendeerd en daarmee geen onderdeel van het uitvoeringsprogramma. Deze invulling loopt dan ook vooruit op het behoefte- en spreidingsonderzoek wat is genoemd onder punt 4. Vanzelfsprekend is in dit project wel gekeken naar de prognoses voor de wijziging van de vraag naar sport door de realisatie van de Krijgsman.

De uitgangspunten van de visie en uitkomsten van de onderzoeken genoemd onder punt 2 en 3 zullen effect hebben op de beheerstructuur en tariefstelling voor de accommodaties van deze verenigingen, net als voor alle andere verenigingen. In het overleg met de verenigingen wordt deze samenhang goed gemonitord.

Stand van zaken Hockeyvereniging Muiderberg

In nauw overleg met hockeyvereniging Muiderberg wordt bekeken waar extra capaciteit kan worden gerealiseerd. Ten behoeve van deze doelstelling is in 2016 een locatieonderzoek uitgevoerd. U ontvangt hierover op korte termijn een raadsmededeling. De vereniging is ook betrokken bij de mogelijke invulling van de Brediusgronden v.w.b. de component sport.

Stand van zaken Sportclub Muiden

SC Muiden was gesitueerd op het terrein van de Krijgsman, maar moest plaatsmaken voor de woningontwikkelingen aldaar. De club is inmiddels, met de oplevering van een grasveld, een kunstgrasveld en een tijdelijke accommodatie voor 5 jaar, volledig overgeplaatst naar de Brediusgronden.

Wanneer wordt de raad betrokken?

Inmiddels heeft de raad van Gooise Meren kennisgenomen van de manier waarop het college tot een eventuele aankoop van de Bredius wil komen. Daarbij is een studie meegezonden met een afweging van 3 scenario's voor de Brediusgronden, waaronder een sportscenario. Op 4 oktober is er een thema avond over dit onderwerp en in december besluit de raad over het budget de gronden aan te kopen en over een voorkeursscenario. Onlangs is de scenario-studie besproken met de sportverenigingen, zij kunnen hun advies kenbaar maken aan het college en de raad.

Tijdens de informatiemarkt in mei 2017 is gecommuniceerd dat het proces om de Brediusgronden aan te kopen gaande was, de scenario-studie is daarna rond de zomermaanden geproduceerd.

SC Muiden heeft de regie gevoerd over de opening van "haar" complex. Zij hebben de uitnodigingen verzorgd en in ieder geval het college uitgenodigd. Welke raadsleden benaderd zijn is niet duidelijk. Dat er enkelen aanwezig waren is zeker zo. De wethouder is gevraagd een praatje te houden en vooral Muidense raadsleden waren aanwezig. De krant heeft erover bericht.

2.5 Programmering sportaccommodaties

Onderzoek naar behoefte en spreiding

In het verlengde van punt 2 en 3 zal vanuit het uitvoeringsprogramma sport in beeld worden gebracht welke keuzes er te maken zijn met betrekking tot de programmering van sportaccommodaties. Dit op basis van onderzoek naar behoefte en spreiding van sportvoorzieningen. Dit betekent dat op basis van informatie vanuit de sportverenigingen en de gegevens vanuit de sportbonden en NOC-NSF bekeken wordt hoe de behoefte aan sportvoorzieningen zich verhoudt tot de beschikbaarheid van voorzieningen. Ook wordt bekeken welke spreiding hierbij gewenst is. Zo zal het voor sommige sporten gewenst en haalbaar zijn om voorzieningen te spreiden over de kernen (bijvoorbeeld voetbal of hockey) en zal voor andere sporten een centrale locatie de voorkeur hebben (bijvoorbeeld honkbal of rugby). Dit onderzoek staat gepland voor 2019. Voor de zwembaden kan ervoor gekozen worden dit onderzoek eerder uit te voeren in verband met de taakstelling GMIb (zie punt 6).

Hoe wordt de raad betrokken?

De uitkomsten van het onderzoek worden gedeeld met de raad. De programmering die voortkomt uit het onderzoek wordt door de raad vastgesteld. Wanneer op basis van de programmering een sportpark moet worden aangepast dan wordt dit opgenomen in de P&C cyclus van dat jaar en wordt de raad gevraagd het benodigde krediet te voteren.

3 Onderzoek Zwembaden

Zoals in het coalitieakkoord is opgenomen is in deze periode onderzoek gedaan naar een meer effectieve exploitatie van beide zwembaden. Hiervoor is in Gooise Meren in Balans een taakstelling opgenomen van € 150.000 per jaar vanaf 2019. In de afgelopen periode is overleg gevoerd met Sportfondsen Nederland om te bepalen of een gezamenlijke exploitatie leidt tot grotere effectiviteit.

De dagelijkse exploitatie is slechts één factor van de kosten en baten van de zwembaden. De stichtingskosten en beheer en onderhoud vormen daarnaast een grote kostenpost. Daarbij zijn niet alle kosten structureel geraamd. Uitgangspunt in het coalitieakkoord is dat deze raadsperiode beide baden in elk geval open blijven. In het uitvoeringsprogramma is daarom opgenomen om te onderzoeken wat de mogelijkheden en consequenties zijn van het al dan niet open houden van twee zwembaden in Gooise Meren. Indien gekozen wordt voor het langer open houden van beide baden dan kan ook voor de langere termijn gekeken worden naar andere mogelijkheden voor de exploitatie van het zwembad in Naarden. Voor het zwembad in Bussum voert Sportfondsen Bussum een risicodragende exploitatie en dit is voor een langere termijn contractueel vastgelegd.

In dit onderzoek wordt het volgende stappenplan gevolgd;

- Stap 1: kosten en batenanalyse zwembaden in het kader van het accommodatiebeleid. Dit onderzoek is recent opgestart. Op basis van deze analyse kunnen de kosten en het maatschappelijk rendement transparant worden gewogen.
- Stap 2: afstemming met Sportfondsen of er nog een bezuiniging te halen is in de gezamenlijke exploitatie en het aanbod wat er nu ligt. Overleg heeft in 2017 plaatsgevonden en Sportfondsen heeft inmiddels een aanbod gedaan.
- Stap 3: onderzoek naar behoefte en spreiding van dit specifieke sportaanbod. Het onderzoek voor alle sportaccommodaties staat in het uitvoeringsprogramma gepland voor 2019 e.v. In verband met de taakstelling GMiB en de ongeraamde kosten kan ervoor gekozen worden dit onderzoek al in 2018 uit te voeren. De zwembaden zijn een specifieke voorziening die los van de andere accommodaties beoordeeld kunnen worden. Dit geldt overigens minder voor de aan de zwembaden gekoppelde sporthallen. Eventueel kan ook het onderzoek naar de sporthallen en gymzalen naar voren getrokken worden, ook in verband met de ontwikkeling Bredius en het verzoek tot een centrale locatie voor Keizer Otto. Dit betekent wel dat extra capaciteit moet worden ingehuurd.
- Stap 4: met de uitkomsten van stap 2 en 3 wordt het rendement van de zwembaden ten opzichte van de kosten beoordeeld en wordt gekeken naar mogelijkheden tot benchmarking met baden elders in het land. Op basis van deze analyse is besluitvorming met betrekking tot instandhouding en exploitatie van de voorzieningen mogelijk.

Hoe wordt de raad betrokken?

Q1 2018 wordt de raad geïnformeerd over de uitkomsten van het overleg met Sportfondsen Bussum en Naarden over verbetering van de effectiviteit van de huidige exploitatie. In Q2 2018 wordt de raad geïnformeerd over de uitkomsten van stap 1. De raad wordt in de volgende raadsperiode geïnformeerd over de uitkomsten van stap 3. Op basis van de analyse van stap 4 wordt aan de raad een voorstel voorgelegd als deze analyse leidt tot wijzigingen in de voorzieningen. De planning hiervan hangt af van de ambities van het nieuwe bestuur.